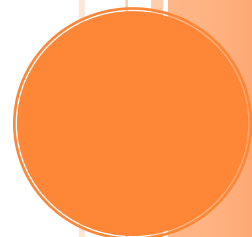

Školní vzdělávací program

„SE SLUNÍČKEM DO BAREVNÉHO SVĚTA“

**Mateřská škola Malhotice, příspěvková organizace,
Malhotice 1, 753 53 Všechnovice, IČ: 70990123
tel. +420 774 426 556, email: ms.malhotice@centrum.cz**

Školní vzdělávací program

„SE SLUNÍČKEM DO BAREVNÉHO SVĚTA“

Číslo jednací: ŠVP-1MŠ/2025

Platnost dokumentu: 1. 1. 2025 – 31. 8. 2028

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je zpracován na základě požadavků stanovených v RVP PV.

Jeho platnost je plánovaná na období 3 let s pravidelnou aktualizací.

V Malhoticích dne: 1. 1. 2025

Lenka Léková

ředitelka mateřské školy

Obsah:

1. Identifikační údaje o mateřské škole

2. Charakteristika školy

3. Charakteristika vzdělávacího programu

4. Podmínky vzdělávání

4. 1. Věcné vybavení
4. 2. Životospráva
4. 3. Psychosociální podmínky
4. 4. Personální podmínky
4. 5. Řízení školy
4. 6. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a podpůrná opatření
4. 7. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných
4. 8. Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem, nedostatečnou znalostí českého jazyka
4. 9. Vzdělávání dětí mladší tří let

5. Organizace vzdělávání

6. Vzdělávací obsah

7. Evaluační systém

8. BOZP

8. 1. Bezpečnostní opatření MŠ proti vniknutí cizích osob
8. 2. Osnova poučení před školním výletem
8. 3. Osnova poučení dětí před vycházkou MŠ
8. 4. Osnova poučení dítěte před pobytem na přilehlém obecním dětském hřišti

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název: Mateřská škola Malhotice, příspěvková organizace

Adresa: Malhotice 1, 753 53 Všechnovice

IČO: 70990123

Kontakt: 774 426 556 – Mateřská škola Malhotice

E - mail: ms.malhotice@centrum.cz

Webová stránka: www.msmalhotice.cz

Ředitelka školy: Lenka Léková

Pedagog: Mgr. Michaela Bolfová

Asistentka pedagoga: Klára Schmolzová

Školnice: Markéta Maňasová

Zřizovatel školy: Obec Malhotice
Malhotice 1, 753 53 Všechnovice

Autoři ŠVP: ředitelka, učitelka

2. Charakteristika školy

Mateřská škola je jednotřídní s celodenním provozem s kapacitou 25 dětí. Je příspěvkovou organizací. Zřizovatel je Obec Malhotice. Je umístěna do prvního patra místního zámku situovaného uprostřed nádherné přírody, parku, lesoparku. Nedaleko rybník, les. V blízkosti budovy se nachází dětské hřiště s dvěma pískovišti, lanovou pyramidou, pohyblivým chodníkem, lanovkou, houpačkami, skluzavkou a zahradním domkem. Vše ve velké míře využíváme při pobytu venku, vzdělávacích aktivitách a akcích MŠ a veřejnosti.

Součástí mateřské školy je i výdejna stravy. Jídlo dovážíme ze školní jídelny ZŠ Všechnovice.

Velmi úzce spolupracujeme se zřizovatelem školy a místními spolky při realizaci akcí pro děti a veřejnost. Dále pak s Plaveckou školou Hranice v rámci kurzu plavání.

3. Charakteristika vzdělávacího programu

MOTTO: „...HROU NAPLNĚNÉ DĚTSTVÍ POTŘEBUJEME VŠICHNI K TOMU, ABYCHOM V DOSPĚLOSTI BYLI VYROVNANÍ, ROZUMNÍ A MOUDŘÍ...“

Program má název: „Se sluníčkem do barevného světa“. Tímto názvem vyjadřujeme, že jsme mateřská škola rodinného typu. Děti jsou pro nás to nejdůležitější a náš cíl je poskytovat jim bezpečné a příjemné prostředí, kde se cítí dobře, jsou motivovány k učení, chtějí poznávat nové věci, nebojí se vyjádřit svůj názor, své pocity, v případě potřeby se nebojí přitulit, cítí se jako doma v rodině a nachází oporu v učitelce.

Dítě je vděčný posluchač a vstřebává všechno, co mu nabízíme. Tato ochota spojená s bezbranností v nás ale musí probouzet velikou odpovědnost. To, že nám tak bezmezně věří je pro nás velikým závazkem a proto mějme na paměti, že: „Dítě se má dovídat především to, co potřebuje znát, a ne to, co by vědět nemělo.“

Způsoby našeho předávání poznatků by měly mít podobu bezpečné cesty, která vede děti jedinečným světem pocitů, poznatků a zkušeností, světem, do něhož se vejdou lidé, zvířata, věci, stroje, města, krajiny, ale i pravda a lež, touha a zklamání, radost a smutek, přátelství a osamělost.

Život v dnešní době je spojený s neustálými změnami ve všech oblastech a naším cílem je, aby se s nimi děti uměly vyrovnat. Naším zájmem je rozvíjet a podporovat jejich chuť se učit. Aby si osvojily a zdokonalily své znalosti, dovednosti, které jim umožní vytvořit zodpovědný postoj k sobě, k životu, ke společnosti, ke světu.

Program je rozdělen do deseti integrovaných bloků, jejichž činnosti jsou podrobně rozpracovány v tématech třídního vzdělávacího programu. Témata se každým rokem mohou lišit, nejsou pro pedagogy závazná. Reagujeme vždy na věkové složení dětí ve třídě, na jejich individuální potřeby, zájmy a možnosti. Základem našeho programu je škola hrou. Cílem naší školy je výchovou a vzděláváním rozvíjet osobnost

dítěte. To znamená najít ke každému dítěti vhodný individuální přístup. Každé dítě je individuální osobností s různými potřebami a zájmy, schopnostmi a temperamentem. Výchovu a vzdělávání vnímáme jako celistvý proces, který zasahuje celou osobnost dítěte. Klademe důraz na úctu a respekt k dítěti a rozvoj jeho potenciálu prostřednictvím jeho přirozené činnosti, hry, v atmosféře založené na porozumění, bezpodmínečném přijetí dítěte, uznání a empatickém naslouchání. Vytváříme podnětné prostředí pro prožitkové učení a kooperativní činnosti, učení se ze života a pro život, učení se navzájem. Vedeme se k vlastnímu hodnocení, co se nám povedlo a nepovedlo, co jsme dokázali. Vyvozujeme si pravidla společenského soužití.

Chceme být dětem partnerem, pomocníkem a průvodcem na jeho cestě za poznáním. Chceme být partnerem a pomocníkem rodičům. Chceme vytvářet ze školky zdroj spokojenosti, bezpečí, inspirace, podnětů pro děti, rodiče a přátele. Místo, kam se všichni těšíme a rádi vracíme.

Hlavní cíle ŠVP PV v kompetencích dítěte:

- vnímat změny, učit se je přijímat a aktivně se s nimi vyrovnávat
- učit se kriticky myslet, rozpoznávat problémy a řešit je
- umět si vybírat a nést za svou volbu odpovědnost
- být tvůrčí a mít představivost
- sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství, zemi a prostředí, ve kterém žijeme
- vytvářet si zdravé životní návyky a postoje

Takto se snažíme naplňovat cíle RVP PV, podle kterého naše škola pracuje:

- chceme, aby naše děti byly spokojené a šťastné
- abychom v péči o ně úzce spolupracovali s rodiči na základě vzájemné důvěry a otevřenosti
- chceme, aby se děti cítili v bezpečí, aby zažívaly pocity úspěšnosti a zdaru, aby vynikla jejich jedinečnost, individualita a možnosti
- chceme, aby dítě před vstupem do základní školy bylo relativně samostatnou osobností, která je schopna zvládat nároky, které jsou na ni běžně kladeny a i ty, které ji v budoucnu nevyhnutelně čekají a to vždy pokud možno aktivně a s osobním uspokojením
- rozvíjíme psychickou, fyzickou a sociální stránku dítěte, jeho zdravé sebevědomí a samostatnost a uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, učíme zdravému životnímu stylu
- podle zájmu, potřeb a možností dětí klademe základy k jejich celoživotnímu vzdělávání
- upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ všeho poznávání, maximálně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností
- podporujeme přirozený pohyb v přírodě a uvědoměním si důležitosti její ochrany

Při plánování zohledňujeme vždy veškerá specifika předškolního vzdělávání:

- respektujeme individualitu každého dítěte a poskytujeme pomoc a podporu v míře, kterou potřebuje a v kvalitě, která mu vyhovuje
- vzdělávání dětí přizpůsobujeme vývojovým, fyziologickým, sociálním a emočním potřebám dětí, vycházíme ze znalosti aktuálního rozvojového stavu dítěte

- vzdělávací aktivity připravujeme tak, aby probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, motivujeme s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů v průběhu celého dne
- podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat
- podporujeme radost z učení, zájem poznávat nové, chuť naslouchat.
- poskytujeme takové vzory chování a postojů, které jsou vhodné k nápodobě
- pro realizaci našich cílů využíváme prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí
- uplatňujeme aktivity spontánní i řízené a dbáme o jejich vyváženost
- podporujeme úzkou vazbu na rodinu
- působíme na celou osobnost dítěte
- dáváme dítěti možnost prožívat uspokojení z úspěchu, překonávání překážek a vnímat sebe jako plnohodnotného jedince, možnost volby a převzetí odpovědnosti za své jednání
- probouzíme v dítěti touhu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže

Od 1. 9. 2012 vyšel v platnost materiál „Konkretizované očekávané výstupy“, který doplňuje dokument Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. S tímto dokumentem jsou učitelky seznámeny a pracují s ním. Tento materiál je k dispozici každé učitelce. S pomocí těchto výstupů se učitelky mateřské školy snaží v rámci integrovaných bloků sestavit cílenou vzdělávací nabídku tak, aby byla smysluplná a účelná. Kladou důraz na práci s těmito výstupy zejména při práci s dětmi v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.

4. Podmínky vzdělávání

4. 1. Věcné vybavení

- herní prostor je vybaven odpovídajícími pomůckami pro rozvoj dílčích inteligencí. Prosazujeme dřevěné a přírodní materiály hraček a vybavení. Herní prostor je vybaven hracími prvky a pomůckami, které jsou dětem tvořivým materiálem pro jejich zájmy a hry. Děti si samy volí místo ke své hře a činnosti na základě zájmu a nabídky
- v šatně a částečně ve třídách je položena PVC krytina, ve třídách – hernách koberec. Škola je vybavena z velké části policovým nábytkem
- prostor k odpočinku je umožněn v hernách, matrace a lůžkoviny jsou uloženy ve skříňích dostupných dětem. Děti si samostatně nebo s dopomocí připravují místo k odpočinku
- zdravotně hygienické zařízení je přizpůsobeno dětským požadavkům, je zdravotně nezávadné a bezpečné a esteticky vzhledné, záchodky jsou odděleny zástěnami, koupelnový nábytek k uložení hygienických potřeb a k zavěšení ručníků
- dětský policový nábytek v místnostech a veškeré hry a hračky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát podle dohodnutých pravidel a vyznaly se v jejich uložení. Hry a hračky a místa uložení jsou opatřeny popiskami
- tělocvičné nářadí – prolézací věž se skluzavkou, dřevěná průlezka, žíněnka a náčiní - skákací míč, míče, kuželky, lano, balanční deska, balanční a rehabilitační míče, overbally, koš a kruhy. Pohybové aktivity uskutečňujeme i při pobytu venku

- škola je vybavena dostatečným množstvím stavebnic, didaktických, deskových a společenských her a hraček ze dřeva, textilu i PVC , které průběžně obnovujeme a doplňujeme také v podobě sponzorských darů
- ve třídě je klavír, vlastníme i elektronické klávesy, máme dostatek rytmických a muzikoterapeutických nástrojů pro hudební činnosti, které průběžně doplňujeme i vlastní výrobou. Nabízíme také dětem tubicové rytmické nástroje – boomwhackery, bongu, dětské klávesy
- v kabinetu máme dostatek materiálu k pracovním a výtvarným činnostem, k práci využíváme ve větší míře přírodní materiály, a také vhodný odpadový materiál
- na úpravě prostředí a výzdobě se podílejí i děti svými výtvary. Prostorů jsme upravili tak, aby dětské práce byly dětem přístupné, shlédli i rodiče a návštěvníci školy
- škola využívá k pohybovým a dalším aktivitám víceúčelové hřiště, dětské hřiště s průlezkami, lanovkou a skluzavkou. K dispozici máme zahradní domek k uložení hraček a sportovních pomůcek
- prostory školy jsou denně ošetřovány a udržovány v čistotě, teplota v místnostech je regulována v závislosti na klimatických podmínkách. Potřebnou vlhkost a čerstvý vzduch zajišťujeme pravidelným větráním. Místnosti jsou světlé a dostatečně osvětleny, okna s přímým slunečním svitem jsou opatřena žaluziemi. V místnostech jsou vhodné rostliny, neobsahující alergenů. Vyčleněná okna jsou opatřena sítěmi proti hmyzu
- ve všech místnostech jsou instalovány jako zdroj světla zářivkové trubice

4. 2. Živospráva

- denní režim má pravidelný rytmus a řád, současně je pružný s ohledem na individuální potřeby dětí, rodičů a aktuální situace – potřeby školy či obce
- pravidelnou stravu zajišťujeme – dopolední svačinu, oběd a odpolední svačinu dovážíme ze školní jídelny ZŠ Všechnovice. Sledujeme skladbu jídelníčku a vhodně volíme pestrost svačin, které doplňujeme zemědělskými výpěstky
- dodržujeme pitný režim v průběhu celého dne, nabízíme čerstvou vodu, bylinkové a ovocné čaje. Děti se spolupodílejí na přípravě stolování, přiměřeně k věku se samy obsluhují
- máme samoobslužné místo pro samostatný výběr jídla. Děti si samy servírují pokrmy na talíře, ve zvoleném množství, které potřebují
- učitelky nesmí podávat dětem jakékoliv léky, pouze ve výjimečných případech ohrožujících zdraví a život, a to po konzultaci s ředitelkou školy a dětským lékařem a na základě písemné dohody se zákonným zástupcem
- při úrazu či náhlém onemocnění učitelka zajistí patřičnou péči s okamžitou informací zákonným zástupcům
- dětem poskytujeme v rámci zdravého životního stylu každodenně podle klimatických podmínek dostatečný pohyb venku na zahradě a v blízkosti školy – v parku, v lesoparku, v lese, u rybníka, na hřišti

4. 3. Psychosociální podmínky

- navozujeme vzájemný pocit důvěry, učíme se ohleduplnosti, zdvořilosti, vzájemné pomoci a spolupráci
- podporujeme solidaritu a kamarádství – chceme se cítit dobře a spokojeně
- chováme se podle zásad zdravého životního stylu, jsme dětem přirozeným vzorem

- stanovujeme si společně s dětmi jasná pravidla chování ve skupině tak, abychom vytvořili kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi, jasně a srozumitelně komunikujeme
- respektujeme potřeby dětí, osobní svobodu a volnost, zároveň dodržujeme společně ustanovená pravidla a řád školy, nikdo není zvýhodňován nebo nezvýhodňován, osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí
- dostatečně se věnujeme vztahům mezi dětmi a nenásilně tyto vztahy ovlivňujeme. Všechny děti v naší mateřské škole mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti
- usnadňujeme nově příchozím dětem adaptaci na prostředí školy v rámci našeho adaptačního programu
- nabízíme činnosti podle zájmu dítěte a jeho vyspělosti, učíme pracovat samostatně i ve skupině
- podporujeme zdravé sebevědomí, důvěru v sebe sama, usilujeme o osobní motivaci
- respektujeme individuální potřeby dětí, učitelky zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností, děti mohou kdykoliv relaxovat v klidných koutcích třídy
- odpolední odpočinek je umožněn všem dětem, některé jej využijí ke spánku, ostatní odpočívají, relaxují na lehátku. Dětem s nižší potřebou spánku nabízíme aktivity: prohlížení knížek, tekuté pohybové bubléry, činnost u stolečku...
- péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech, převažují pozitivní hodnocení, pochvaly

4. 4. Personální podmínky

- **ŘEDITELKA ŠKOLY:** Lenka Lérová, úvazek 1,0
- **UČITELKA:** Mgr. Michaela Bolfová, úvazek 1,0
- **ŠKOLNICE:** Markéta Maňasová, zaměstnaná na částečný úvazek + část úvazku na výdej stravy/součást MŠ/, celkem úvazek 0,88
- **ASISTENT PEDAGOGA:** Klára Schmolzová, úvazek 0.5

Pedagogické pracovnice se účastní vzdělávacích seminářů a webinářů v rámci DVPP ke zvýšení kvality výchovně vzdělávacích činností. Provozní zaměstnankyně absolvuje pravidelně semináře o hygienických požadavcích a životosprávě

4. 5. Řízení školy

- ředitelka školy vymezuje jasná pravidla a kompetence zaměstnanců v organizačním řádu a směrnicích
- ve škole je funkční informační systém, porady se konají spontánně, denně, vždy když to situace vyžaduje včetně porad plánovaných. Závěry vyhodnocujeme okamžitě
- ředitelka vypracovává ŠVP PV společně s učitelkou
- kolegyně vytvářejí jedinečný tým, spolupracují, jednají a chovají se profesionálně v souladu se společenskými pravidly, dodržují pedagogické zásady ve výchově a vzdělávání dětí, navazují na sebe v každodenní práci
- na škole panuje pozitivní a motivující školní klima
- ředitelka je denně obeznámena s chodem školy
- škola úzce spolupracuje s rodiči, navozuje důvěru, podporu a porozumění, umožňuje volný přístup do školy a využití času pro společnou hru s dítětem, nabízí

- spoluúčast na akcích školy, slavnostech, výletech a při společných aktivitách v dopoledních nebo odpoledních hodinách
- rodiče se podílí na tvorbě programu, nabízí své zkušenosti a dovednosti, které předávají dětem v rámci aktivit, stávají se partnery školy, denně mají možnost být ústně informováni o svých dětech a vyjádřit tak i svůj osobní názor, na webových stránkách školy, na FB v uzavřené skupině - dále hledáme nové a zajímavější formy spolupráce s rodiči a rodinou, a tím tak vytváříme cestu důvěry
  - škola úzce spolupracuje se zřizovatelem – Obcí Malhotice – provoz školy, akce školy a obce pro děti, rodiče a širokou veřejnost, komunitní setkávání se seniory
  - škola spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy
  - škola spolupracuje s místní akční skupinou v Hranicích - MAS
  - škola spolupracuje se ZŠ a MŠ Všechnovice v rámci návštěvy předškoláků v 1. třídě, vzájemná pozvání na kulturní akce, projekty
  - škola rozvíjí environmentální vzdělávání při spolupráci s Obůrkou pod Hůrkou v Horních Těšicích
  - do naší školy již tradičně zajíždí dle nabídky loutkové divadlo
  - škola spolupracuje s místními spolky – myslivci, hasiči - zejména při kulturních akcích s vystoupením dětí, v rámci pořádání Dne dětí, Kácení máje aj.
  - škola se velmi významně podílí na akcích občanského sdružení Klubko – výstavy, vystoupení
  - škola má velmi dobrou a mnohaletou spolupráci s Mateřskou školou v Horním Újezdě – pořádání společných akcí jako divadlo, výlety, v rámci vzájemného navštěvování a utužování kamarádství mezi dětmi a pedagogy. Nově jsme přibrali ke spolupráci i Mateřskou školu v Rakově

4. 6. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a podpůrná opatření:

- dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením
- spolupracujeme s odborníky a školskými poradenskými zařízeními
- podpůrná opatření 1. stupně - pokud na základě pedagogické diagnostiky zjistíme, že má dítě obtíže při vzdělávání, zpracuje ředitelka s učitelkou PLPP – Plán pedagogické podpory dítěte, který zahrnuje popis obtíží (jeho oslabených funkcí) a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. PLPP bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících. Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP
- podpůrná opatření 2. – 5. stupně – podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení ŠPZ. Škola zahájí poskytování podpůrných opatření bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ (§ 16 odst. 1 vyhlášky 27/2016 Sb.)
- vzdělávání probíhá podle individuálního vzdělávacího plánu (§ 3 a § 4 vyhlášky 27/2016 Sb.), vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka, s úpravou podmínek

- a obsahu vzdělávání, podle potřeb snížením počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- IVP – zpracovává škola a provádění zajišťuje ředitel školy ve spolupráci s ŠPZ, učitelé, zákonných zástupců a popřípadě asistenta pedagoga. IVP hodnotí ředitelka, učitelka ve spolupráci s asistentem pedagoga jednou za půl roku. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte. Podkladem pro zpracování IVP je ŠVP
  - využíváme vhodných a kompenzačních pomůcek dle doporučení ze strany SPC
  - se zákonnými zástupci jsou realizovány individuální konzultace, dle potřeby, min. 2 x za školní rok
  - zařazení asistenta pedagoga podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti
  - škola není bezbariérová

4. 7. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

- škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti, případně zajistí realizaci stanovených podpůrných opatření ŠPZ pro podporu nadání

4. 8. Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem, nedostatečnou znalostí českého jazyka

- jazyková příprava pro děti – cizince nebo děti z jiného jazykového a kulturního prostředí s nedostatečnou znalostí českého jazyka. Těmto dětem bude zajištěna zvýšená pozornost a podpora k osvojení českého jazyka využitím didaktických postupů. Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání

4. 9. Vzdělávání dětí mladší tří let

- legislativa umožňuje rodičům podávat žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání i u dětí mladší tří let
- vzdělávání dvouletých dětí má svá specifika. Naše škola se snaží o to, aby byly v co největší míře respektovány vývojové potřeby těchto dětí
- sociální a fyzická zralost dítěte mezi druhým a třetím rokem je odlišná – hrubá motorika se začíná rozvíjet, dítě začíná skákat, udržet rovnováhu, začíná chodit po schodech, staví z kostek, snaží se uchopit tužku – čárá. Má rádo pohybové hračky. Pojem vlastní osoby je neustálený, začíná vzdorovat. Začíná tvořit krátké věty
- U těchto dětí se zaměřujeme na:
  - Oblast biologickou – podporovat fyzickou pohodu, stimulovat a podporovat růst – nervosvalový vývoj dítěte, zlepšovat tělesnou zdatnost, rozvíjet pohybové a manipulační dovednosti, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům
  - Oblast psychologická – rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost a odolnost, rozvíjet řeč, city, vůli, kreativitu...
  - Oblast interpersonální – podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti, ke kamarádovi, k dospělému, kultivovat a obohacovat vzájemnou komunikaci, rozvíjet komunikativní dovednosti verbální i neverbální

- Oblast sociálně kulturní – uvést dítě do společenství ostatním dětí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, naučit je přijmout morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.
  - Oblast enviromentální – seznamovat dítě s prostředím, ve kterém žije a vytvářet pozitivní vztah k němu, rozvíjet úctu k živé i neživé přírodě
- pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou ve škole zajištěna opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání
  - průběžně budeme doplňovat stávající hračky a didaktické pomůcky (dle věkové hranice vhodnosti použití hračky na obalu výrobku) pro věkovou kategorii 2 – 3 let.
  - hygienické podmínky pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou již zohledněny (viz vyhláška č. 410/2005 Sb.)
  - podmínka pro přijetí 2 letého dítěte do MŠ je:
    - dítě bez plen
    - zvládne odloučení od rodiny
  - bezpečnostní podmínky – děti ve věku od 2 do 3 let jsou skupinou osob se zvýšených požárním rizikem. Optimální nastavení a zabezpečení může eliminovat případná bezpečnostní rizika

5. Organizace vzdělávání

- přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou a školním řádem mateřské školy, zápis probíhá v měsíci květnu, děti mohou být přijímány i v průběhu roku
- naše škola je nově přichozím dětem a jejich rodičům otevřena kdykoliv, umožňujeme návštěvy z důvodu postupné adaptace na nové prostředí
- naše škola má jednu heterogenní třídu, která má kapacitu 25 dětí. Počet zapsaných dětí je průměrně 25 zpravidla ve věku od 2 – 6 (7) let
- ráno děti docházejí podle potřeby, individuálně i později podle předchozí domluvy z důvodu naplnění programu školy
- plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, uplatňujeme individuální přístup, vytváříme podmínky ke skupinovým i samostatným činnostem
- umožňujeme dětem dostatek času i prostoru pro spontánní hru
- zařazujeme pravidelně řízené zdravotně preventivní pohybové činnosti
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.
- denní řád vychází z potřeb dětí a nahodilých situací.
- respektujeme zachovávání intervalů mezi podávanými jídly.
- odpočinek dětí vychází z potřeby relaxace a zachování duševní hygieny, nabízíme klidové činnosti dle potřeb dítěte.
- dětem se plně věnujeme, pro svou práci využíváme dostupných didaktických a elektronických her, materiálů, sbírek, TV náradí a pomůcek, didaktickou a elektronickou techniku, klavír, elektronické klávesy, hudební rytmické nástroje.
- v naší škole využíváme CD přehrávač s magnetofonem, v souladu s naplněním plánu při některých činnostech využíváme plátno a dataprojektor, výukové programy na DVD, elektronické didaktické hry a knihy.

Režim dne:

06:45 – 08:30	scházení dětí
06:45 – 09:45	spontánní ranní aktivita dle volby dětí + činnosti nabídnuté učitelkou, individuální práce s dětmi, pracovní a výtvarné činnosti, pohybové chvílky a zdravotně zaměřená cvičení, relaxační aktivity, komunitní kruh, logopedické chvílky, didakticky zacílené činnosti – frontální, skupinové a individuální dle tematického týdne, řízená činnost s předškoláky
08:40 – 09:00	hygiena, svačina
09:45 – 11:30	převlékání, pobyt venku
11:30 – 12:00	hygiena, oběd
12:00 – 12:15	odchody dětí domů
12:00 – 14:00	hygiena, odpočinek, klidové aktivity pro děti se sníženou potřebou spánku
14:00 – 15.45	hygiena, svačina, odpolední zájmové činnosti, odchody dětí domů

6. Vzdělávací obsah**Program: „Se sluníčkem do barevného světa“*****Integrované bloky:***

- 6. 1. Čas malých zářivých sluníček**
- 6. 2. Čas podzimních barev a jablíčkové vůně**
- 6. 3. Čas studených větrů a lucerniček**
- 6. 4. Čas voňavého cukroví a dlouhých nocí**
- 6. 5. Čas zmrzlých nosů a kouzel paní zimy**
- 6. 6. Čas zimního spánku**
- 6. 7. Čas jarního probuzení a veselých písniček**
- 6. 8. Čas jarních svátků**
- 6. 9. Čas květů a vůní**
- 6. 10. Čas tepla a sladkých jahod**

Vzdělávací obsah je zpracován do deseti integrovaných bloků na jednotlivé měsíce a do tematických týdnů. Jejich časová délka však není pevně ohraničena. Tu určuje aktuální dění v mateřské škole a zájem dětí. Vycházejí ze života kolem nás. Stěžejní jsou pro naši práci Slavnosti školy, které nás provázejí celým rokem, dále pak narozeninové dny.

Pro jednotlivé integrované bloky jsou dané cíle v obecné úrovni:

- rozvíjení dítěte a jeho učení a poznání
- osvojení hodnot
- získání osobnostních postojů

Dále pak v úrovni kompetencí:

- kompetence k učení

- kompetence k řešení problémů
- komunikativní kompetence
- sociální a personální kompetence
- kompetence činnostní a občanské

6. 1. Čas malých zářivých sluníček

6. 2. Čas podzimních barev a jablíčkové vůně

6. 3. Čas studených větrů a lucerniček

Dítě a jeho tělo

- pomoc dětem i jejich rodičům orientovat se v novém prostředí
- osvojovat si dovednosti k podpoře osobní pohody, pohody prostředí
- rozvíjet pohybové schopnosti dítěte, vést dítě k vytvoření návyku potřeby pravidelného pohybu-cvičení
- rozvíjet a posilovat smyslové vnímání

Dítě a jeho psychika

- vhodnou organizací a laskavým přijetím usnadnit novým dětem vstup do mateřské školy
- rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev
- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti - vnímání, naslouchání, porozumění, výslovnost, vyjadřování
- rozvíjet paměť, pozornost, představivost a fantazii
- posilovat přirozené poznávací city - zvědavost, zájem, radost
- rozvíjet schopnosti a dovednosti vyjádřit své pocity, dojmy a prožitky
- podporovat relativní citovou samostatnost
- zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení pojmovému

Dítě a ten druhý

- vést děti k navazování kontaktů mezi sebou
- podporovat dětská přátelství
- posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému v dětské herní skupině, v rodině, ve školce. Stanovit pravidla chování ve vztahu k druhému

Dítě a společnost

- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, přináležet ke společenství ve třídě, ve školce
- kultivovat mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání motivované podzimní přírodou a jejími plody
- vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- rozvíjet estetické a tvůrčí činnosti slovesné a literární - poslech četby, veršovanéky, sledování loutkového divadla, dramatizace

Dítě a svět

- vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- osvojovat si jednoduché poznatky o světě a životě, o přírodě a jejích proměnách

Kompetence

Kompetence k učení

- budeme rozvíjet schopnosti a dovednosti dětí potřebné k efektivnímu učení a prohlubovat jejich poznatkovou zkušenost

Kompetence k řešení problémů

- povedeme děti k vnímání problémů jako samozřejmou součást života a učení

Komunikativní kompetence

- povedeme děti k užívání přirozených prostředků komunikace k vyjádření svých myšlenek, pocitů a názorů a užívání svých komunikačních schopností k dalšímu učení

Sociální a personální kompetence

- zaměříme se na schopnost adaptovat se na prostředí a jeho běžné proměny
- povedeme děti k spolupodílení na rozhodnutí, učení vnímat hodnoty spojené s kultivovanými vztahy mezi lidmi

Kompetence činnostní a občanské

- povedeme děti k respektování pravidel, k vnímání své sounáležitosti s přírodním a společenským prostředím

6. 4. Čas voňavého cukroví a dlouhých nocí

6. 5. Čas zmrzlých nosů a kouzel paní zimy

6. 6. Čas zimního spánku

Dítě a jeho tělo

- rozvíjet užívání všech smyslů
- rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé motoriky i jemné motoriky
- osvojovat si poznatky o tělovýchově a sportu
- přispívat k vytváření návyků zdravého životního stylu
- rozvíjet fyzickou a psychickou zdatnost

Dítě a jeho psychika

- rozvíjet schopnost vytvářet a upevňovat citové vztahy v rodině i ke svému okolí
- osvojovat si některé dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka
- vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení
- poznávat sebe sama a rozvíjet pozitivní city ve vztahu k sobě - sebevědomí, sebedůvěra, osobní spokojenost
- upevňovat výslovnost a vyjadřovací schopnosti
- vytvářet základy pro práci s informacemi

Dítě a ten druhý

- podporovat schopnosti a dovednosti pro navazování a rozvíjení vztahů k druhým lidem
- vytvářet prosociální postoje k druhému - v rodině, ve školce, ve třídě
- chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s dospělými
- rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti

Dítě a společnost

- rozvíjet kulturně estetické dovednosti výtvarné, hudební i dramatické - vánoční slavnosti a tradice
- rozvíjet estetické a tvůrčí činnosti slovesné a literární, hudební - poslech klasické hudby, četby na pokračování
- rozvíjet základní kulturně společenské postoje
- vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách

Dítě a svět

- osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností, k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- vytvářet schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám
- osvojit si povědomí o sounáležitosti s ostatním světem

Kompetence

Kompetence k učení

- budeme rozvíjet dovednosti potřebné k efektivnímu učení, povedeme děti k hodnocení výsledků své práce i práce ostatních a ocenění výkonů druhých

Kompetence k řešení problémů

- snažit se řešit samostatně známé a opakující se situace, náročnější s pomocí dospělého a využívat svých zkušeností pro porovnávání chování a jednání lidí v okolí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se k prožitým situacím a sdělovat své prožitky, používat širokou slovní zásobu

Sociální a personální kompetence

- povedeme děti ke spolupodílení se na společných akcích a ke spolupráci na činnostech i rozhodnutích
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla

Kompetence činnosti a občanské

- budeme učit děti vnímat svou sounáležitost s přírodním prostředím, zajímat se o činnosti ostatních lidí, vážit si práce své i druhých. Uvědomovat si práva svá i druhých.

6. 7. Čas jarního probuzení a veselých písniček

6. 8. Čas jarních svátků

Dítě a jeho tělo

- rozvíjet pohybové a manipulační schopnosti
- rozvíjet ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvíjet hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- osvojovat si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojovat si poznatky o pohybových činnostech

Dítě a jeho psychika

- rozvíjet kultivovaný projev
- rozvíjet mluvený projev
- rozvíjet jazykové dovednosti - výslovnost, přednes, recitace
- posilovat radost z objevovaného, probouzet zájem a zvědavost dítěte
- rozvíjet a kultivovat paměť, , hudební a taneční aktivity
- cvičit paměť , pozornost, představivost, fantazii
- získávat schopnost řídit své chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- rozvíjet respekt a přizpůsobivost ve vztahu k druhému
- upevňovat citové vztahy ke svému okolí, k živým bytostem
- učit se chránit bezpečí své i druhých
- vytvářet citové vztahy k rodině

Dítě a společnost

- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a přijmout základní všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty
- budovat estetický vztah k životu, připravit společné slavnosti pro maminku

Dítě a svět

- upevňovat pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách
- kladení otázek a hledání odpovědí na problémy
- rozvíjet pocit sounáležitosti s rodinou, s lidmi, se společností

Kompetence

Kompetence k učení

- povedeme děti k uplatnění získané zkušenosti, soustředit se na činnost, zapamatovat si záměrně

Kompetence k řešení problémů

- chápat, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou

Komunikativní kompetence

- umět správně formulovat své požadavky, vyjadřovat své myšlenky, pocity a nálady a vést smysluplný dialog
- průběžně rozšiřovat slovní zásobu a vést k dokonalejší komunikaci
- budeme rozvíjet dovednosti, které předcházejí čtení a psaní

Sociální a personální kompetence

- povedeme děti k napodobování prosociálního chování v mezilidských vztazích, které nachází ve svém okolí.

Kompetence činnostní a občanské

- porozumět smyslu pravidel společenského chování a jednání a dodržovat je, uvědomovat si, že svým chováním ovlivňujeme prostředí, ve kterém žijeme

6. 9. Čas květů a vůní

6. 10. Čas tepla a sladkých jahod

Dítě a jeho tělo

- osvojit si dovednosti k podpoře zdraví a bezpečnosti

Dítě a jeho psychika

- rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka
- vytváření základů pro práci s informacemi - knihy, encyklopedie, obrazový materiál
- osvojit si relativní citovou samostatnost

Dítě a ten druhý

- rozvíjet kooperativní dovednosti
- ochraňovat osobní soukromí a své bezpečí

Dítě a společnost

- vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvářet základní kulturní a společenské postoje

Dítě a svět

- rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou, s planetou Zemí

Kompetence

Kompetence k učení

- podpoříme aktivitu dětí a radost z toho, co samo dokázalo, budeme děti učit ohodnotit své pokroky
- podpoříme získání základních poznatků o světě lidí, kultury, přírody

Kompetence k řešení problémů

- budeme děti učit řešit problémy na základě vlastní zkušenosti a vést k pochopení, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli

Komunikativní kompetence

- vedeme děti domlouvat se gesty a slovy, bez zábran a ostychu, budeme seznamovat děti s tím, že se lidé domlouvají i jinými jazyky, učit rozumět slyšenému a správně reagovat na podnět

Sociální a personální kompetence

- umět se prosadit ve skupině, respektovat druhé a uzavírat kompromisy, dodržovat společná pravidla, vědět, že za své chování a jednání odpovídáme a neseme důsledky

Kompetence činnostní a občanské

- povedeme děti učit se plánovat a organizovat své činnosti a hry, učit smyslu pro povinnost ve hře i práci
- budeme vytvářet v dětech povědomí, že činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhůstivost a nízká aktivita mají svoje důsledky

Doplňující programy ŠVP PV:

- Slavnosti - Drakiáda, Lucerničková slavnost – Martin na bílém koni, Adventní, Vánoční, Karneval, Den Matek, Den dětí, Loučení se školkou.
- Vystoupení dětí z MŠ na akci „Setkání seniorů Malhotice“
- Vystoupení dětí z MŠ na akci „Kácení máje v Malhoticích“
- Narozeninové dny – Den pro...
- Netradiční dny ve školce
- Plavecký kurz – Plavecká škola Hranice
- Loutkové divadlo v MŠ
- Zdravověda – setkávání s odborníkem, první pomoc
- IZS – Den otevřených dveří, pozvání policie, hasičů na přednášku do MŠ
- Dopravní výchova – pobyty na dopravním hřišti v Hranicích
- Výlety různorodého charakteru
- Patronát Knihobudky MŠ v obci

7. Evaluační systém

Výhodou pro naši práci je malý kolektiv, a proto se v našem případě jedná o průběžné a každodenní vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek ve škole, které nám poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Jde o systematický proces, jehož výsledky využíváme ke zlepšování vzdělávacího procesu a podmínek, za kterých se tento proces uskutečňuje.

Sledujeme:

- naplňování cílů školního programu
- způsob zpracování a realizace obsahu – tvorba témat, tvorbu projektů – advent, velikonoce, maminka, divadla, tvorbu individuálních plánů – podpůrná opatření, diagnostika dětí
- průběh vzdělávání – metody, postupy, formy práce, osobní rozvoj pedagogů
- podmínky vzdělávání a jejich kvalita – personální, materiální, ekonomické, organizační
- spolupráce – rodina, zřizovatel, veřejnost, spolky, ZŠ, MŠ

Pravidla evaluace:

- Předmět – práce a činnosti s dětmi, reakce a chování dětí a celé skupiny, individuální rozvoj, posun dítěte i celé skupiny, vývoj kvality pedagogické práce učitelek, věcné podmínky, životospráva, psychosociální podmínky, řízení MŠ – organizace, personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů.
- Formy a metody – rozhovory, diskuze, pozorování, hospitace a rozbor, rozbor dokumentace školy, analýza dětských prací, kontrolní činnost ředitelky, dotazníky, ankety.
- Zdroje informací – děti a jejich spontánní reakce, postoje, gesta, verbální i neverbální projevy, postoje rodičů, zaměstnanci školy a další odborníci, zřizovatel, partneři školy, veřejnost, hodnotící zprávy ČŠI

Časový plán:

- hodnocení konkrétních činností, výsledků hry jedince či skupiny provádí učitelka a ředitelka společně s dětmi - průběžně
- sledování vzdělávacích pokroků dětí provádí učitelka a ředitelka - průběžně

- podmínky a kvalitu výsledků práce dětí hodnotí učitelka a ředitelka - průběžně
- hodnocení chování dětí i celé skupiny, individuální rozvoj a relativní posun dítěte provádí obě - učitelka i ředitelka - 2x do roka
- hodnocení učitelky provádí ředitelka na základě společné práce s dětmi, výsledků a práce dětí, i hospitací - konzultace průběžně
- sebehodnocení provádí ředitelka a učitelka rozbořem své práce – konzultace - průběžně
- evaluace tematických plánů, průběhu a výsledků – konzultace obě učitelka i ředitelka - týdně
- kontrola třídní dokumentace – ředitelka - průběžně
- kvalita a efektivnost vzdělávacího procesu – učitelka i ředitelka - průběžně
- věcné a psychosociální podmínky hodnotí ředitelka i učitelka – průběžně
- spoluúčast rodičů, ohlasy na práci školy zjišťují učitelka a ředitelka rozhovorem s rodiči průběžně, 2x až 3x do roka na schůzkách, dotazníkem
- vyhodnocení vzdělávacího obsahu ŠVP provádí ředitelka a učitelka - závěr roku

8. BOZP

8. 1. Bezpečnostní opatření MŠ proti vniknutí cizích osob:

- provoz MŠ začíná v 06:45 a končí 15:45
- prostory MŠ jsou volně přístupné pro zákonné zástupce dítěte a jejich rodinné příslušníky
- zákonní zástupci jsou uvedeni v evidenčním listě, nebo mají vyplněné zmocnění podepsané oběma rodiči
- rodiče jsou poučeni o všímání si dospělých osob při vstupu do MŠ
- o podezření vniknutí do prostor MŠ cizí osobou, ihned informovat přítomné pedagogy

8. 2. Osnova poučení před školním výletem:

- respektovat a plnit pokyny pedagoga
- při cestování dopravním prostředkem se nepřibližovat k okraji nástupiště, dokud dopravní prostředek nezastaví
- nenastupovat ani nevystupovat, dokud pedagog nedá pokyn
- nastupovat a vystupovat z dopravního prostředku jednotlivě, nestrkat se, nepředbíhat ostatní
- při jízdě v dopravním prostředku sedět v klidu, opřený o opěradlo, přidržovat se madel
- sledovat neustále pedagoga
- aby se zabránilo přehřátí dětí v dopravním prostředku, sundat si vrchní vrstvu oblečení, čepice apod.
- neodcházet od skupiny, pozorně sledovat výklad pedagoga, plnit jejich pokyny
- při procházce chodit ve dvojicích, používat vestičky
- vozovku přecházet po přechodu. Pokud není přechod, vstupovat do vozovky, až pokud nejede žádné auto, rozhlédnout se, čekat na pokyn pedagoga, přecházet přímo, zbytečně se nezdržovat

- při hrách neopustit vymezené prostranství
- nesbírat žádné pohozené předměty – př. Injekční stříkačku, sklo, ostré předměty... - na nález upozornit pedagoga
- neohrožovat se navzájem házením kamenů, nevhodným zacházením s klacíky apod.
- netrhat a nevkládat do úst žádné plody, listy, bobuloviny, houby....
- nesahat na žádná živá zvířata ani známá domácí (nebezpečí vztekliny, pokousání, poškrábání), natož mrtvá
- pozor na hrozící nebezpečí od neznámých lidí
- sledovat učitelku, neodbíhat, znát své jméno, mateřskou školu
- psy nedráždit, přichází-li pes dítě očichat, nebránit se a vůbec nereagovat, mluvit tichým, klidným hlasem, pokusit se zůstat stát, dokud pes neodejde
- při chůzi po schodišti a před budovou – hlavně při vlhkém počasí nebo v zimě, chodit opatrně, přidržovat se zábradlí
- pokud se dítě ztratí, zůstane na místě, nikam neodchází

8. 3. Osnova poučení dětí před vycházkou MŠ:

- bezpodmínečně respektovat a plnit pokyny pedagoga
- při procházce městem (mimo objekt školy) chodit ve dvojicích, používat vestičky
- vozovku přecházet po přechodu, pokud není přechod, vstupovat do vozovky, až pokud nejede žádné auto, rozhlédnout se, čekat na pokyn pedagoga, přecházet přímo, zbytečně se nezdržovat
- při hrách neopustit vymezené prostranství
- nesbírat žádné pohozené předměty – př. Injekční stříkačku, sklo, ostré předměty... - na nález upozornit pedagoga
- neohrožovat se navzájem házením kamenů, nevhodným zacházením s klacíky apod.
- netrhat a nevkládat do úst žádné plody, listy, bobuloviny, houby....)
- nesahat na žádná živá zvířata ani známá domácí (nebezpečí vztekliny, pokousání, poškrábání), natož mrtvá
- pozor na hrozící nebezpečí od neznámých lidí
- sledovat učitelku, neodbíhat, znát své jméno, mateřskou školu
- psy nedráždit, přichází-li pes dítě očichat, nebránit se a vůbec nereagovat, mluvit tichým, klidným hlasem, pokusit se zůstat stát, dokud pes neodejde
- při chůzi po schodišti a před budovou – hlavně při vlhkém počasí nebo v zimě, chodit opatrně, přidržovat se zábradlí
- v zimě venku neolizovat žádné kovové předměty
- pokud se dítě ztratí, zůstane na místě, nikam neodchází

8. 4. Osnova poučení dítěte před pobytem na přilehlém obecním dětském hřišti:

- bezpodmínečně respektovat a plnit pravidla a dohodu při hře a činnostech na dětském hřišti, respektovat pokyny pedagoga
- bezpečně se pohybovat na herních prvcích na dětském hřišti, nestrkat se, používat zařízení pouze k účelu, ke kterému je určeno (dohled pedagoga)
- nepoužívat klacky, kameny, hračky proti druhému dítěti
- nedávat do úst písek, neolizovat si ruce
- vyhýbat se houpačkám právě používaným, nechodit k nim blízko, nebezpečí kopnutí houpajícím se dítětem
- nevstupovat na skluzavku zespoda
- mít pokrývku hlavy, hodně pít při velkém horku
- při jízdě na koloběžkách, tříkolkách, odrážedlech dbát pokynů učitelky